

ki. Megemlítendő még Kossuth Lajos 1848/49-i viddini levelének történelmi és politikai magyarázata Szodtfriedt Nándor Bélától.

A czimereslevelek és nemesi iratok gyűjteménye a következő darabokkal gyarapodott: 1. 1625. október 30. Sopron. II. Ferdinánd czimereslevele Jakoss Péter részére. 2. 1639. február 6. Segesvár. I. Rákóczy György czimereslevele Kőrösfői Márton deák részére. 3. 1646. márczius 21. Gyulafejevárvár. I. Rákóczy György czimereslevele Mátéffy Balázs részére. 4. 1664. május 20. Gyulafejevárvár. Apaffy Mihály czimereslevele Zoba másképp Pap János és Zoba Opra részére. 5. 1672. június 7. Gyulafejevárvár. Apaffy Mihály czimereslevele Pál Ferencz részére. 6. 1679. április 19. Fogaras. Apaffy Mihály czimereslevele Kobozi Demeter, János, Pál és András részére. 7. 1752. április 10. Horvát-Szlavon-Dalmátországok részére a Segroich család nemességének igazolásáról.

A lefolyt évnegyedben 96 kutató 27,993 db iratot használt. Kikölcsönöztetett 5 térítvényen 47 db.

Az évnegyedi szaporulat feldolgozásán kívül befejezéshez közel áll a Nagy Iván-féle gyűjtemény feldolgozása, melynek a XVII-ik századig terjedő része már véglegesen borítékozva is van, s a mely 24 db XIV., 28 db XV., és 10 db XVI. századi mohácsi vész előtti iratot, 58 db középkori oklevélmásolatot, 71 db XVI. századi mohácsi vész utáni iratot tartalmaz. A XVII. századtól kezdődő rész borítékozása be van fejezve, de az iratok összeszámítása még nincs végrehajtva. A levéltári fiókoknak új czimpajzsokkal való ellátása befejeztetett. Megemlítendőnek tartom, hogy a levéltár az elmúlt évnegyedben a szokottnál is nagyobb mértékben vétetett igénybe kamarássági és nemességi ügyekben, és a rendesen nagyobb számban intéztettek megkeresések a levéltárhoz pecséttrajzok és oklevelek hiteles másolatban való kiadása tárgyában.

A BUDAPESTI MAGYAR KIRÁLYI TUDOMÁNY- EGYETEM KÖNYVTÁRA AZ 1906. ÉVBEN.

A budapesti m. kir. tudományegyetem könyvtárának 1906. évi működéséről és állapotáról szóló jelentését *Ferencki* Zoltán igazgató a következőkben terjesztette a magas vallás- és közoktatásügyi minisztérium elé:

I. Az elmúlt évnek egyik legfontosabb eseménye a könyvtár nyitvatartási idejének módosítása volt. Az egyetemi tanárok és az ifjúság, de a nagyközönség is régóta kifogásolták, hogy az egyetemi könyvtár hétfőn zárva és vasárnap nyitva van. Ezt az intézkedést annak idején egyrésről pár kivételes külföldi példával, másrésről azzal indokolták, hogy a könyvtár vasárnapi nyitvatartásával az egyetemi ifjúságnak, meg a nagyközönség a hét munkanapjain elfoglalt részének alkalmat kell adni a komoly munkásságra s

ezáltal az ifjúságnak a kávéházak helyett egy megfelelőbb hely felkeresésére s művelődésére. Ebben van is némi igazság, azonban az egyetemi ifjúság nem kereste fel nagyobb számban az egyetemi könyvtárt, mint más napokon, mert a terem korlátoltsága miatt nem is kereshette s azonkívül egy csupán 120 olvasót befogadni bíró olvasóterem általában sem alkalmas a mondott célra; nem szólva arról, hogy a teremhez igényt tartó más közönség részben így is kiszorította az ifjúságot, éppen a vasárnapi nap természete miatt. Mivel továbbá a vasárnapi olvasótermi forgalom átlag éppen nem volt nagyobb a köznapi forgalomnál, legalább is indokolt volt az az újabb intézkedés, hogy az egyetemi könyvtár a külföldi hasonló intézetek példájára, hétfő helyett vasárnap mint egyetemes ünnepnapon tartassék zárva, mint ez a törvénnyel is megegyezik. Különböen a vasárnapi nyitvatartás és hétfői zárás inkább múzeumok és képtárak látogatására hasznos szabály.

Az új nyitvatartás Nagyméltóságod jóváhagyása alapján 1906 szeptember 1-én lépett életbe. A közönség nagyobb része tetszéssel fogadta, egy része pedig, mint az előre látható volt, kifogásolta ugyan, de most már általános a megnyugvás.

Az egyetemi könyvtárt azonban nem annyira a nyitvatartási idő miatt, mely elég kedvezően van megállapítva, mint inkább egyéb fogyatkozások és hiányok miatt támadják. A legfőbb baj az olvasóterem kicsinyisége; mert épült kb. 2000—2500 hallgató számára s jelenleg van több mint 6000. Azonban nemcsak az olvasóterem kicsiny (120 olvasó fér el benne), hanem a könyvek számára is kevés már a hely s a mi van, az sem czélszerű. De főbb hiány az, hogy a hivatali helyiségek, hol a közönség is tömegesen megfordul, sötétek és szűkek. Egy másik baj a tisztviselői és szolgaszemélyzetnek elégtelensége, mely miatt a közönség pontos és gyors kielégítése szenved csorbát, végül pedig több tekintetben az olvasótermi könyvvállománynak hiányossága és fogyatékosága is a panaszok tárgya.

A mi az olvasótermi kézikönyvtárt illeti, annak 1905-ben megkezdett új berendezését befejeztük s az ott elhelyezett könyvvállományról szakszerű czímjegyzék áll a közönség rendelkezésére. A közönség panaszta itt csakis arra irányul, hogy a könyvvállomány némi tekintetben, kivált encyclopaedicus és bibliographiai művekben hiányos s egyes művek nem a legújabb vagy legjobb kiadásban kaphatók. Ezen természetesen könnyen lehetne segíteni, mert csak pénzkérdés; azonban a könyvtár rendes évi átalányából ily jelentékeny összegre menő pótlások nem eszközölhetők.

Az olvasótermi könyvvállományról megjelent czímjegyzéket megküldtem számos külföldi és egyéb könyvtárnak s több helyről cserepéldányt kaptunk érte. A czímjegyzékek kicserélését már régebben gyakoroljuk a külföldi intézetekkel; erre a célra kértem a codexek czímjegyzékének újrayomását is, melyet a külföldi intézetek leggyakrabban kérnek s melyből már alig volt példányunk. A kiadványok kicserélésére gyakrabban kapunk ajánlatot, mivel azonban nekünk a csere céljaira csak a codexek és kéziratok jegyzéke, valamint az évi gyarapodások jegyzéke áll rendelkezésünkre, nagyobb és időszaki kiadványokért ellenértéket nem ajánlhatunk. Ezt a Nagyméltóságod 47.145/1906. sz. a. leiratával a párisi Musée Guimet kiadványainak kicseré-

lésére vonatkozólag kért véleményes jelentésem alkalmával is sajnálattal kellett említenem.

A kéziratí czímjegyzék III. része még nem került ki a sajtó alól, azonban teljesen kész s így nemsokára meg fog jelenhetni. Az egész kéziratí katalógushoz különben egy részletes és pontos név- és tárgymutató készül, mely a katalógus értékét még emelni fogja s kéziratí állományunkat a kutatók részéről még keresettebbé fogja tenni.

A könyvtárak kulturális értékének, működésük fontosságának kétség-telenül legnyilvánvalóbb mértéke a könyvkölcsönzési forgalom nagysága. Ebben a tekintetben könyvtárunk a hazai intézetek között legelső helyen áll: nemcsak az olvasótermi forgalom, valamint a házon kívüli kölcsönzési for-galma emelkedik évről-évre, hanem a hazai tanintézetek is mind sűrűbben keresnek meg bennünket könyvekért. A tudós kutatók érdekében pedig a külföldi, különösen osztrák és német könyvtárakkal élénk kölcsönzési for-galmat tartok fenn. Ez a forgalom még élénkebbnek ígérkezik az Akadémiák nemzetközi szövetségének az 1901. évi párisi kongresszuson hozott határozata alapján, melylyel a nemzetközi kölcsönviszony szabályoztatik. Eddigél ugyanis a latin államokból (francia, olasz, spanyol) csak diplomáciai úton kaphat-tunk kölcsön könyveket, mely igen körülményes és lassú eljárás volt, most onnan is közvetlenül kérhetjük a szükséges műveket.

A rendes könyvtári munkálatokon kívül az elmúlt évben folytattuk a Schvarcz Gyula-féle könyvtár felvételét, melyből már csak apróbb füzetek és csonkaságok vannak hátra. A rendes gyarapodás mellett feldolgoztuk özv. Károlyi Sándorné, Pauler Gizella úrnő, nagyobb könyvadományát és a dr. Nékám Lajos egyetemi tanár úrtól ajándéku kapott könyvgyűjteményt.

A kettős példányainkból az aucklandi (Új-Zéland) Free Public Library részére átengedett köteteket útnak indítottam, s a küldemény már rendelte-tési helyére érkezett, a mennyiben a könyvtár átvételi elismervényt küldött s köszönetét fejezte ki.

A Szent Imre-Kollégium könyvtárának Nagyméltóságod 100.430/1906. sz. a. rendelete alapján kettős példányainkból 400 kötetet már átadtam, ezek jegyzékét felterjesztettem.

A könyvtár hivatalos, tudományos, kulturális szereplése tekintetében megemlítendő, hogy az igazgató a szatmári ev. ref. főgym. érettségi vizsgá-latához mint kormányképviselő, a temesvári és nagybecskereki felső keresk. iskolákhoz mint miniszteri biztos nyert kiküldetést. A kiskúnhalasi, debre-czeni és sárospataki ev. ref. főiskolákhoz könyvtárvizsgálatra küldetett ki. Az eperjesi Greguss Ágost ünnepélyen az Akadémia nevében vett részt.

II. Könyvtárunk személyzeti ügyeiben a következő változások történtek:

a) Az igazgató III. korpótléka 35.865/1906. vkm. sz. a. folyósított; az I. fizetési fokozatok betöltése alkalmával az igazgató a VI., *Kudora Károly* könyvtárór a VIII. és *Dedek Cr. Lajos* cz. ór a IX. fiz. oszt. 1. fokozatába lépett. Dr. *Máté Sándor* első ór VI. korpótléka ügyében a közigazgatási bíróság döntött, s ennek alapján 33.198/1907. vkm. sz. a. 1644 K összeg utalvá-nyoztatott. *Dedek Cr. Lajos* részére III. korpótlék 46.863/1906. vkm. sz. a. folyósított. Dr. *Dézsí Lajos* könyvtártiszt kolozsvári egyetemi tanárrá

neveztetett ki. Dézsi 1895 óta volt az egyetemi könyvtárnál alkalmazva. Mint tudományosan képzett és széles látókörű tisztviselőnek, az egyetemi könyvtár méltán sajnálja távozását, másrészt azonban az őt ért kitüntetéset örömmel fogadtuk, a mennyiben díszes új állásában irodalmi és tudományos működésének tágabb tér nyílik. A megüresedett könyvtár-tisztí állás dr. *Lukcsics József* fizetéstelen könyvtár-tiszttel töltetett be, ki már előzőleg 2 $\frac{1}{2}$ évig díjtalanul működött a könyvtárnál. Dr. *Barbul Jenő* könyvtár-tiszt I. korpótléka 100.777/1906. vkm. sz. alatt utalványoztatott. Dr. *Czeke Marianne* kisasszony 60.625/1906. vkm. sz. alatt fizetéstelen könyvtár-tisztté neveztetett ki. E kinevezéssel nálunk megtörtént az első lépés a nőknek a könyvtárakban való alkalmazására, mi a külföldön és különösen Amerikában már éppen nem tartozik a ritkaságok közé. A nőknek könyvtárakban való alkalmazása mindenütt bevált s nekem különösen az a véleményem, hogy könyvtárakban igenis helyük van. Dr. *Czeke Marianne* kisasszony igen képzett s nagy nyelvtudással bíró nő, könyvtári működése elé tehát a legszebb reményekkel tekinthetünk. A két rendkívüli díjnak díjazásához szükséges rapiddíjakat Nagyméltóságod 1906-ra is kegyeskedett utalványozni. Ezek egyike, *Ascher Kálmán*, ki önkéntesi évét szolgálta le, októberben újra elfoglalta helyét, melyet ideiglenesen *Czakó Ervin*nel tölöttem volt be; a másik állás rapiddíjait *Hóman Bálint* fizetéstelen kiségitőtiszt kaptá, az előző évi felhatalmazás alapján.

b) Az altiszt és szolgaszemélyzetben a következő változások történtek:

A 84.638. vkm. sz. alatt engedélyezett altiszt állás *Gelecsics Ignác* könyvtárszolgáival töltetett be 2209—1906/1907. rectori sz. alatt. *Halász Alajos* 100 korona személyi pótléka 46.764 vkm. sz. alatt folyósított. *Beck Ferencz* ideiglenesen kinevezett szolgál véglegesített (4672—1905/1906. rectori sz., megerősítve 57.171/1906. vkm. sz.). A két kiségitő szolgál nap száma folytatólagosan engedélyeztetett s részükre 22.855/1906. vkm. sz. alatt 50—50 korona ruhapénz utalványoztatott.

A szolgaszemélyzet immár halaszthatatlan szaporítására indokolt előterjesztést tettem, mely azonban kielégítő elintézést nem nyert.

III. A könyvtár bevételei tettek 1906-ban: 38.209 korona 55 fillért, melyből 5140 korona 80 fillér a beiktatási díjnak az egyetemi könyvtárra eső része. A zárszámadás 67 korona 75 fillér túlköltséssel zárattott le. A díjnoki és napszámelőleg mérlege 6830 korona bevétellel és ugyanannyi kiadással zárult.

A lefolyt évben könyvtárunk vétel útján szaporodott 2564 kötet művel;

ajándék útján:

a) özv. *Károlyiné Pauler Gizella* úrnő adománya 336 »

b) egyéb ajándék 2615 »

melyek között volt egyetemi nyomtatvány 101 db, dissertatió 1172 db, iskolai értesítő 59 db. Az évi gyarapodás tehát együttvéve 5515 kötet és füzet.

Nagyobb ajándékok az özv. *Károlyiné* ajándékán kívül: dr. *Nékám Lajos* egyetemi tanár úr ajándéka 132 kötet és *Hóman Bálint* úr ajándéka 140 kötet.

Könyveket ajándékoztak még:

A) Hatóságok, intézetek, egyesületek és szerkesztőségek: *a)* Magyar országgyűlés képviselőháza, M. kir. kormány, Horvátországi orsz. kormány, Somogy vm., Budapest székesfőváros, Nagyszalonta város, Ogulin város, Pozsony város, Sepsiszentgyörgy város, Temesvár város, Varasd város, Vukovár város, Zágráb város; — Cs. és kir. közös kormány, Boszniai tartományi kormány (Bécs), Boszniai helyi kormány (Sarajevo), Belga-kormány, Canadai kormány; — Egyesült-Államok kormánya, Francia kormány, Galicziai helyi kormány, Indiai kormány Calcutta, Olasz kormány, Orosz kormány, Osztrák kormány, Porosz kormány, Genf város; — Esztergomi érsekség, Kalocsai érsekség, Székesfehérvári püspökség, Pannonhalmi főapátság, Örménykatholikus püspökség, Zirczi apátság; — M. k. közigazgatási bíróság, M. k. posta- és táv-iridalgazgatóság, M. k. földtani intézet, M. k. szabadalmi hivatal, M. k. államnyomda, Orsz. meteorológiai és fölmágnességi intézet, Országos vízépítési igazgatóság, Budapesti keresk. és iparkamara; — M. k. központi statisztikai hivatal, Budapest fővárosi statisztikai hivatal, K. u. k. Österr. Statistische Central-Commission, L'institut international de Statistique, Institut de bactériologie. (Lissabon), Kgl. geodätisches Institut (Potsdam), Geological Survey of Canada; — K. u. k. Kriegs-Archiv (Wien), K. u. k. Marine-Technisches-Komitee (Pola), Militär-Geograph. Institut (Wien), Smithsonian Institution (Washington); — Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsa, Békés vármegyei köz-kórház, Bellevue Hospital (Nev-York), Hopkins Hospital (Baltimore), Middlesex Hospital, Stefánia-gyermek-kórház, Magyar Tudományos Akadémia, Bécsi cs. Tudományos Akadémia, Académie royale de Belgique, Académie de Paris, Accadémie dei Lincei (Róma), Preussische Akademie der Wissenschaften, Bács-Bodrog vármegyei tört. társ., Budapesti magy. orvosegyesület, Hunyadmegyei tört. és régészeti társulat, Izr. magy. irodalmi társaság, Kereskedelmi múzeum, Magy. fogorvosok egyesülete, Magyar iparművészeti társulat, Magyar jogászegylet, Magyar mérnök- és építészegylet, Műbarátok köre, Orsz. állatvédő egyesület, Székely Nemzeti Múzeum (Sepsiszentgyörgy), Szilágyi István-kör Máramarossziget. Veszprémi gazdasági egyesület, Asiatic society of Bengal, Budapesti központi tejcsernok, Club médical de Constantinople, Luvis et Clark Congress (Portland), Mitteleuropäischer Wirtschafts-Verein; — Pathological Society of London, Wissenschaftlich-Humanitäre Comité (Charlottenburg), Buchhandlung Baer et Co. (Frankfurt a/M.), Buchhandlung Hesse Max (Leipzig), Hinrichs Buchhandlung (Leipzig), Kilian Frigyes könyvkereskedése, Langenscheidt'sche Verlagsbuchhandlung (Berlin), Buchhandlung Vorwärts (Berlin).

b) Szerkesztőségek: Bolond Istók, Borsszem Jankó, Budapesti Hirlap, Budapesti Közlöny, Budapesti Szemle, Büntetőjog Tára, Gesetz- u. Verordnungsblatt, Gyógyászat Gyógyszerészeti Hetilap, Gyógyszerészeti Közlöny, Jézus Szentséges Szívének Hírnöke, Jogtudományi Közlöny, Kakas Márton, Központi Értesítő, Magyar Ipar, Magyar Mérnök-Építészeti Egylet Heti Értesítője, Magyar Nyelvőr, Magyar Orvosi Archivum, Magyar Peadagogia, Magyar Pénzügy, Magyar Zsidó-Szemle, Néppárt, Orsz. Középiskolai Tanáregyleti Közlöny, Pénzügyi Közlöny, Pester Lloyd, Pesti Napló, Reichsgesetzblatt für die im Reichrate vertr. Länder, Religio, Rendeleti Közlöny, Tanítók Szava, Turul, Ústökös, Vasárnapi Ujság és Zenelap.

c) Könyvtárak: Brazilia, Bibliotheca di Parà; Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára; Cambridge, Library of Harward University; Chicago, The John Crerar library; Frankfurt a. M., Rothschild'sche Bibliothek; New-York, Public Library; Oxford, Bodleian Library; Prágai egyet. könyvtár; Stockholmi egyetemi könyvtár; Washington, Library of Carnegie Institution; Washington, Library of Congress.

d) Magyar egyetemek és iskolák közül: Budapesti kir. m. tud.-egyetem Budapesti tud.-egyetem bölcsészeti kara, Budapesti kir. tudományegyetemi

növénykert, Budapesti tud.-egyetem sebészeti klinikája, Budapesti papnövénydékek magy. egyházirodalmi iskolája, Kolozsvári tud.-egyetem, Kolozsvári egyetem orvosi kara, Budapesti József-műegyetem, Budapesti m. kir. állatorvosi főiskola, Egri joglyceum, Fiumei cs. és kir. tengerészeti akadémia, Kecskeméti jogakadémia, Gyönki ev. ref. gymn., Sepsiszentgyörgyi gymnasium.

e) *Külföldi egyetemek és iskolák*: Baseli egyetem, Bécsi egyetem, Berni egyetem, Bonni egyetem, Boroszlói egyetem, Coimbrai egyetem, Csernovitzi egyetem, Dorpatii egyetem, University of Edinburgh, Göttingai egyetem, Greifswaldi egyetem, Halle-i egyetem, Jassy-i egyetem, Technische Hochschule, (Karlsruhe), Kopenhágai egyetem, Krakói egyetem, Lausannei egyetem, Lipcsei egyetem, Université de Lyon, Marburgi egyetem, Michigan college of Mines, Columbia University (New-York), New-Yorki egyetem, Oxfordi egyetem, Párisi egyetem, Écol pratique des hautes études (Páris), Prágai egyetem, Strassburgi egyetem, Tübingai egyetem, Utrechti egyetem, Düsseldorf Realgymnasium.

B) **Magánosok**: Ahn Friedrich, br. Ambrózy Béla (Budapest), Dr. Angyal Dávid (Budapest), Dr. Asbóth Oszkár (Budapest), Dr. Bajza József (Budapest), Balch Th. W. (Philadelphia), Dr. Barbul Jenő (Budapest), Barth Joh. Ambrosius (Lipcse), Dr. Bárány Gerő (Budapest), Bergfert Árpád (Selmeczbánya), Berjot J. (Páris), Biró Hugó (Budapest), Bodrogh Pál (Budapest), Cretu Gr. (Bukarest), Csoska Ferencz, Danninger József (Pozsony), Darnay Kálmán (Sümege), Dévay József (Budapest), Dr. Dézsi Lajos (Kolozsvár), Diószegi Győző (Budapest), Dombovány Géza (Budapest), Domitrovich Ármin (Budapest), Dowson Walter (London), Drumár János (Debreczen), Dr. Druskovitz Helen (Wittenberg), Erményi Emil (Bécs), Dr. Esterházy Sándor (Kassa), Farretté Antonio (Róma), Felmann Jacob (Helsingfors), Fehér Ipoly (Pannonhalma), Ferenczy Árpád (Sárospatak), Dr. Ferenczi Zoltán (Budapest), Fitos Vilmos (Budapest), Fülöp Sándor, Glaser Edward (München, Glein Karl (Ziegenhain), Goldberger Andor (Budapest), Gonzales Anastazio Alfaro (Costa Rica), Gyöngyösy László, Dr. Győry Tibor (Budapest), Haffkine W. M., Dr. Hantos Elemér (Budapest), Dr. Havas Rezső (Budapest), Dr. Hegedüs István (Budapest) Dr. Hegedüs Lóránt (Budapest), Dr. Herczegh Mihály (Budapest) Herman Ottó (Budapest), Hóman Bálint (Budapest), Horváth János (Budapest), Dr. Janovics Jenő (Kolozsvár), Iványi István, Kalmár J., Kassovitz Tivadar Brunó (Budapest), Kautz Gyula (Budapest), Kemény Ödön, Kérészy Zoltán (Kassa), Klein Arthur (Budapest), Dr. Kövesligethy Radó (Budapest), Dr. Kraus Gusztáv (Frankfurt a/M.), Kirsch Jenő (Budapest), Kudora János, Özv. gróf Kuun Gézáné (Maros-Németi), Kunos Ignác (Budapest), Dr. Kuzsók István (Kolozsvár), Küzdényi Szilárd (Szolnok), Lázár Elemér (Budapest), Lindheim Alfréd (Bécs), Löw Immanuel (Szeged), Dr. Márki Sándor (Kolozsvár), Merck E. (Darmstad), Mészöly Gedeon (Künszentmiklós), Dr. Michelis F. prof. (Frankfurt a/M.), Dr. Mihályfi Ákos (Budapest), Milhoffer Sándor (Kassa), Milleker Bódog (Versecz), Némáti Kálmán (Budapest), Dr. Nékám Lajos (Budapest), Niessen-Wiesbaden (Berlin), Orosz Ernő, Dr. Ortway Tivadar (Pozsony), Palkovics E. (Budapest), Pápay József, Paur Ödön (Budapest), Pekár Károly (Budapest), Perl Mihály (N.-Beckerek), Petrunkevich Alexander, Pintér Jenő (Szeged), Dr. Radnai Rezső (Budapest), Dr. Radó Antal (Budapest), Br. Radvánszky Béla (Budapest), Rakovszky István (Budapest), Reitzer Béla, Ruszt József (Budapest), Salamon Henrik (Budapest), Sarmaságh Géza (Nyitra), Scalise Giuseppe, Schmall Lajos (Budapest), Schwimmer Róza (Budapest), Szabó Ervin, (Budapest), Shedd Cutler E. (Wichita), Dr. Simonyi Zsigmond (Budapest), Szilágyi József (Budapest). Dr. Soós Kálmán, Soliména Camillo, Szemere Miklós (Budapest), Tomka József, Tompa Imre (Brassó), Dr. Tóth István (Budapest), Tuzson János (Budapest), Váli Ernő (Budapest), Vajda Viktor (Budapest), Várady Géza, Venetianer Lajos (Budapest), Walter Gyula (Esztergom), Dr. Weisz Miksa (Budapest), Yolland Arthur (Budapest), Dr. Young James of Kelly (Glasgow), Zemlényi Árpád (Budapest), Gróf Zichy János (Budapest).

A külföldi könyvtárakkal és tudományos intézetekkel való érintkezéseinkről a következő jegyzék szól:

Auclandi (Új-Zéland) Free Public Library, Bécsi udvari könyvtár, Bécsi csász. tud. Akadémia könyvtára, Bécsi egyet. könyvtár, Bécsi K. K. Technische Hochschule könyvtára, Bécsi k. k. Institut f. Oesterr. Geschichtsforschung, Bécsi Stadtbibliothek, Berlini kir. könyvtár, Breslauer Stadtbibliothek, Czernowitzi egyet. könyvtár, Deutsche Bibliographische Gesellschaft, Göttingai egyet. könyvtár, Gráci egyet. könyvtár, Greifswaldi egyet. könyvtár, Krakói egyet. könyvtár, Leideni egyet. könyvtár, Lembergi egyet. könyvtár, Lipcsei egyet. könyvtár, Mexikói Egyesült Államok Consulátusa, Münchener Hof- u. Staatsbibliothek, Münchener egyet. könyvtár, Pólai k. u. k. Marine-Technisches-Komitee, Párisi Bibliothèque Nationale, Prágai egyet. könyvtár, Strassburgi egyet. könyvtár, Wolfenbütteli hercegi könyvtár.

I. TÁBLÁZAT.

Az egyetemi könyvtár olvasótermét látogatók foglalkozási ág szerinti kimutatása az 1906. évben.

	Január	Február	Márczius	Április	Május	Június	Szeptember	Október	November	Deczember	Összesen
Jog- és államtud. hallgató	80	72	31	15	13	5	510	346	127	61	1260
Orvostanhallgató	27	26	7	7	6	5	143	114	54	20	409
Bölcsészethallgató	46	42	23	8	8	5	326	211	78	25	772
Gyógyszerészethallgató	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Hittanhallgató	—	1	1	—	—	—	3	1	—	—	6
Műegyetemi hallgató	18	19	5	5	2	3	47	32	23	14	168
Közép- és szakisk. tanuló	1	1	—	2	1	2	6	5	2	13	33
Állatorvostanhallgató	3	1	1	—	1	—	6	6	—	1	19
Jog- és államtud. szigorló	4	—	4	1	—	2	6	4	1	2	24
Orvostani szigorló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bölcsészeti szigorló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ügyvédjelölt és joggya- kornok	13	7	8	4	9	5	38	29	16	4	133
Tanár- és tanítójelölt	5	2	1	—	—	—	12	4	2	1	27
Magánzó	2	2	—	—	2	—	1	1	3	1	12
Hivatalnok	5	7	6	2	4	2	28	16	4	8	82
Hírlapíró és író	1	—	3	—	2	—	2	2	1	—	11
Tanár és tanító	4	3	—	—	—	—	13	8	5	2	35
Ügyvéd	1	—	—	1	2	—	4	4	3	1	16
Orvos	—	—	1	—	—	—	3	1	1	—	6
Lelkész	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Katonatiszt	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	3
Kereskedő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mézőnök	1	—	1	—	—	—	3	3	1	—	9
Művész	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Vegyész	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	4
Műiparos	1	2	—	—	—	—	—	2	1	—	6
Gazdász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Közigazg. tanf. hallg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyógyszerész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Állatorvos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	212	185	93	45	52	29	1155	791	323	154	3039

A 3039 látogatási jogosultsággal bíró olvasó 52.987 ízben vette igénybe az olvasótermet és itt 57.946 művet használt. Az erre vonatkozó részletes kimutatás a II. táblázatban foglaltatik.

II. TÁBLÁZAT.

Az egyetemi könyvtár közolvasótermének forgalma
az 1906. évben.

Hónap	Olvasók összege	A használt művek szakok szerint									A használt művek összege
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.	I.	
		Hittudom.	Jogtudom.	Allamtud.	Orvostud.	Mathem. és term.-tud.	Bölcsész- és nevel.-tud.	Történelmi és földr.-tud.	Nyelvészet és irodalom	Egyet. encycl. és vegyesek	
Január	6567	29	2568	593	1099	615	193	1188	558	289	7132
Február	7330	35	2888	621	1221	750	228	1147	779	367	8036
Márczius	7033	25	2913	585	1082	677	263	1089	719	344	7697
Április	3914	22	1585	424	657	422	150	635	359	181	4435
Május	3880	27	1571	451	623	337	121	659	202	211	4202
Június	1385	6	586	110	221	138	67	258	77	106	1569
Szeptember	2879	16	999	306	349	219	118	670	308	241	3226
Október	7110	19	2698	666	911	718	259	1088	925	420	7704
November	7584	14	3001	681	1064	688	233	1035	999	430	8145
Deczember	5305	6	1933	530	752	597	261	666	664	391	5800
Összesen	52987	199	20742	4967	7979	5161	1893	8435	5590	2980	57946

Az olvasóterem július és augusztus hónapban zárva volt.

III. TÁBLÁZAT.

A budapesti egyetemi könyvtár tanári dolgozó- és folyóirati termében a használati forgalom az 1906. évben.

H ó n a p	Az olvasók száma	A használt művek száma
Január	449	640
Február	425	589
Márczius	471	638
Április	311	425
Május	399	544
Június	241	352
Július	—	—
Augusztus	—	—
Szeptember	361	504
Október	464	623
November	432	603
Deczember	343	495
Összesen	3896	5413

Az olvasóterem július és augusztus hónapban zárva volt.

IV. TÁBLÁZAT.

A budapesti egyetemi könyvtár könyvkölcsönzési forgalma
az 1906. évben.

H ó n a p	A kölcsönzök száma	A kölcsönvett művek száma
Január	257	592
Február	272	655
Márczius	315	802
Április	234	634
Május	292	774
Június	258	881
Szeptember	191	494
Október	300	890
November	291	715
Deczember	225	518
Összesen	2635	6555